

historisch
genootschap
wormer

torenklanken

nieuwsbrief 25 • april 2012

Welkom door Jos Blokker

We hebben de winter achter de rug. Even dachten we dat er een Elfstedentocht zou komen, maar die hoop werd de grond in geboord. In dit nummer kunt u zien dat onze voorzitter zelfs in training was gegaan. Nu richten we ons op een mooi voorjaar met een Algemene Ledenvergadering waarin het bestuur u wil laten meedenken over de koers in de komende jaren. De redactie van *Torenklanken* wil ook graag uw medewerking. Stuur ons verhalen over Wormer, uw familie of werken in Wormer. We hebben al wat verhalen ontvangen en zullen daarvan zeker een aantal plaatsen. Sommige verhalen zijn met foto's of tekeningen verlichtigd, dat is helemaal geweldig. Laat onze leden meegenieten van uw anekdotes. Wij nemen ze graag op. Op deze pagina starten we een nieuwe rubriek met foto's waarover vragen zijn. Die willen we in elke uitgave terug laten komen. ■

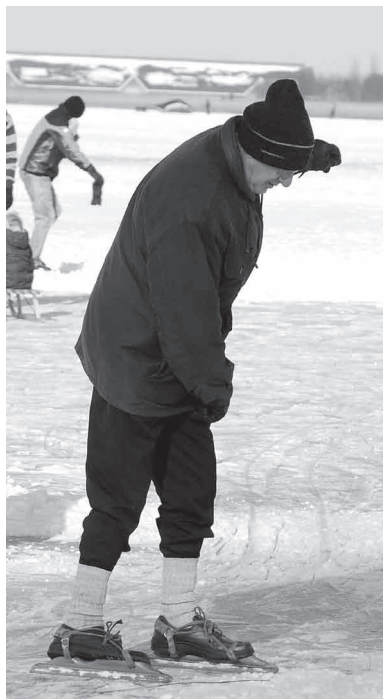

Deze foto komt uit de Beeldbank van het Waterlands Archief in Purmerend (WAT001007033). Els Mak heeft een aantal foto's van Wormer geselecteerd waarover wat vragen te stellen zijn. De vraag bij deze foto is: kent u deze mensen? De plek waar de foto gemaakt is, laat zich eenvoudig raden: de wegsloot aan de Zandweg. Maar wanneer zal dit ongeveer geweest zijn? Kunt u wat meer vertellen over deze foto? Uw ophelderingen kunt u doorgeven aan de redactie. Voor de contactgegevens zie de colofon op de laatste pagina van deze Torenklanken.

Van de voorzitter

Wij koersen af op onze zevende algemene ledenvergadering. Volgens de internet-encyclopedie *Wikipedia* is zeven in de westerse wereld een geluksgetal. Dat klinkt heel veelbelovend. Ik kijk uit naar onze vergadering en ik hoop dat u in groten getale komt opdruiven.

Waarnaar ik ook uitkijk is ons eerste inloopspreekuur in De Parel, het gebouw op de hoek van de Nieuweweg en de Mercuriusstraat, waar de Bieb is gehuisvest.

Zoals u weet, hebben wij nog steeds geen eigen 'clubgebouw'. Daardoor is het contact met onze bijna 700 leden ietwat lastig. Ik ben daarom de directie van de Bieb heel dankbaar dat wij van hun gastvrijheid gebruik mogen maken en elke tweede zaterdag van de maand een inloopspreekuur mogen houden, voor de eerste keer op zaterdag 14 april. Zeker de eerste keer zal het voltallige bestuur wel aanwezig zijn, zodat u gerust met uw vragen of verhalen naar de Bieb kunt komen. Ook als u over foto's of andere documenten beschikt, waarvan u denkt dat die voor ons waardevol kunnen zijn, en waarvan wij dan eventueel kopieën kunnen maken, dan bent u van 14:00 tot 16:00 uur van harte welkom.

Weet u trouwens dat de Bieb een grote collectie boeken heeft over de Zaanse geschiedenis en natuurlijk ook over die van Wormer? Al onze tot nu toe uitgegeven jaarboeken zijn misschien niet meer te koop, maar wél aanwezig in de Bieb.

Dat inloopspreekuur is trouwens ook een unieke gelegenheid om mij te helpen bij de voorbereidingen van Open Monumentendag. Het thema is dit jaar 'Monumenten en groen'. Alles wat met Groen te maken heeft, kan ik gebruiken: de familie Groen, Groen-Geel en zelfs het groen-zwart van WSV'30! En natuurlijk ook groene monumenten. Slaapt u maar aan. Dan maken we er met z'n allen weer een prachtige expositie van in september.

U ziet, er is heel veel om naar uit te kijken. Maar eerst heet ik u graag van harte welkom op onze jaarvergadering.

Jan Blokker

Genootschapsdag 2011

door Jos Blokker

Op 12 november 2011 was het weer zover: de Genootschapsdag in de Stoomhal aan het Pakhuisplein. Het eerste Jaarboek 2011 werd deze keer uitgereikt aan Albèrt Kaskes van de gelijknamige bakkerij. Aanleiding daartoe was het uitgebreide onderzoek in het jaarboek.

Eindredacteur Frank Tjeertes overhandigde het boek na wat oponthoud. RTV N-H was namelijk ook van de partij, en die was verlaat omdat eerst de bakkerij aan de Dorpsstraat werd gefilmd. Daarna waren wij aan de beurt. Dat leverde 's avonds een mooie reportage op met een interview met onze voorzitter.

De dag werd weer druk bezocht. Door de goede zorgen van Bakkerij Kaskes waren er heerlijke gevulde koeken die Albèrt aan onze leden schonk als dank voor het onderzoek.

Gedurende de dag zijn er zo'n driehonderd boeken afgehaald. Dat is iets meer dan het eerste jaar waarin we op deze manier het jaarboek presenteerden. De koffietafel en de expositie werden goed bezocht. Een mooie aanvulling op onze expositie was de serie krantenartikelen over de ontwikkelingen rondom de Veerdijk en het behoud van dit industrieel erfgoed. Dit was door de Stoomhal verzorgd. Ten slotte had kunstenaar Frans Room - van oorsprong uit Wormer - enkele van zijn werken over Wormer beschikbaar gesteld voor de tentoonstelling.

Met deze geweldige dag in herinnering zien we ernaar uit om het Jaarboek 2012 te presenteren. Noteer alvast de datum: 10 november 2012. Wij adviseren u om zelf uw boek op te komen halen aangezien de bezorging al snel enkele weken kan duren! ■

Luilak: warme bollen en korrierijden door Mic Hamers

Ook in de jaren vijftig van de vorige eeuw was het 'korrierijden' nog populair. Met deze karren werden op luilakmorgen wedstrijden gehouden. De kar of korrie was een platte kar met houten wielen en assen die werd getrokken door groepen van jongens die onderling wedstrijden hielden. Vanwege de snelheid moesten de houten wielen en assen regelmatig afgekoeld worden in een grote bak met water. [Foto: Beeldbank Gemeentearchief Zaanstad 21.27617]

Op zaterdag 26 mei aanstaande is het weer Luilak, en omdat dit folkloristische feest in heel West-Friesland al eeuwen onafgebroken gevierd wordt, leek het aardig om de geschiedenis van Luilak eens na te gaan.

De viering van Luilak start nu in de vroege ochtend van de zaterdag voor Pinksteren, maar in de 16e en 17e eeuw begon de viering van Luilak al op vrijdagavond na zons-ondergang en duurde tot de volgende avond. De feestelijkheden liepen soms danig uit de hand door vechtpartijen van straatjongens en dat gaf aanleiding tot allerlei beperkende maatregelen. Dus ook al in die tijd was het niet alleen maar feest. In de 18e

eeuw begint de viering van Luilak echter steeds later in de nacht van vrijdag op zaterdag om in de 19e eeuw te verschuiven naar de vroege zaterdagochtend.

Hoe Luilak 115 jaar geleden in de Zaanstreek gevierd werd, wordt beschreven door Boekenooogen [zie Dr. G.J. Boekenooogen, De Zaanse Volkstaal, Leiden - A.W. Sijthoff, 1897, p. 590-591]:

'Looielak, Luilak, langslaper. In het bijzonder op den Zaterdag voor Pinkster, waarop ieder zoo vroeg mogelijk opstaat. Wie het laatste verschijnt moet de overigen onthalen op warme bollen met stroop. Op luilakmorgen gaan de kinderen voor dag en dauw met de korrie, een laag wagentje aan een lang touw, uit naar naburige dorpen, wat doorgaans aanleiding geeft tot vechtpartijen met de trekkers van andere korries. De kinderen hebben daarbij groene takken bij zich, en brandnetels en vaak ook kikvorschen, die aan de schellen en deurknoppen der huizen, wier bewoners nog niet op zijn, worden gehangen. Onder dit ronddragen van den looielak wordt gezongen:

***'Ali, pi-pali, pi-pinksterbloem;
de looielak, de slapige zak,
vanmorgen niet vroeg op'estaan,
je ken wel weer na bed toe gaan'***

Hebben de kleinen eindelijk genoeg van dit ronddragen der takken, dan wordt de looielak te water gegooid. - In huis wordt voor den langslaper van het gezin een stoel met groene takken versierd, waarop deze dan moet plaats nemen. - Ook de ouderen staan op dezen dag vroeg op en wandelen b.v. tot 7 uur, dan drinkt men advocaat, terwijl om 8 uur warme bollen met boter en stroop gegeten worden, met thee. - Aan de molens wordt door den patroon op bollen getraceerd. Ieder eet dien morgen zooveel brood als hij lust. - Met het woord Looielak wordt genoemd, 1° de langslaper, 2° de takken die rondgedragen worden, 3° de zaterdag voor Pinksteren zelf. - Het Luilak vieren is in geheel N.-Holl. in zwang. Soortgelijke gebruiken op Pinksterzaterdag vindt men in alle Germaansche landen.'

Dat was dus wel heel anders dan we het tegenwoordig vieren, maar lawaai en geschreeuw om de mensen te wekken heeft er altijd bij gehoord.

Kent u misschien een mooi verhaal over de Luilakviering van vroeger, uit uw eigen jeugd of uit de jeugd van uw ouders, dan zouden wij dat graag willen weten. Reacties kunt u sturen naar Redactie Torenklanken, Dorpsstraat 329, 1531 HJ Wormer of mailen naar torenklanken@genootschapwormer.nl. ■

Uit de school geklapt door Gerard van Tongeren

Ons lid Gerard van Tongeren, oud-leraar aan de H. Hartschool bij de r.k. kerk, stuurde dit verhaal over zijn tijd bij deze school voor meisjes. Een verhaal met mooie herinneringen voor velen.

De groep op de foto is de klas waar ik in 1961 mee begonnen ben. De foto is genomen in 1963, zij waren toen dus al derdejaars. In 1962 ben ik getrouwd, vier van deze leerlingen waren daarbij: Lenie Ruyter, Ria Bien, Ada Keyzer en Helene Massing. Voor hen was het een hele onderneming om in de kerk in Hoorn te komen. Het was in de kerstvakantie en behoorlijk koud en het had nogal gesneeuwd.

In juni 1961 werd ik benoemd aan de toenmalige H.Hartschool voor V.G.L.O, nadat ik vanaf april op de Jozefschool waargenomen had voor de heer Reijven. Het team bestond toen uit zuster Henrica hoofd der school, zuster Oda, zij verzorgde de lessen huishoudkunde, de zusters Mathilde en Coronata voor de naaldvakken en de heer Theo Ponsioen voor de algemeen vormende vakken. De school was ontstaan door de behoefte aan een opleiding voor meisjes. Om katholiek onderwijs te willen ontvangen moesten zij naar Zaandam. Tot de oprichting werden zij geschoold in de zevende en achtste klas. Na vijf jaar werd een nieuw gebouw geopend. De dag van de opening werd uiteraard begonnen met een H. Mis. die geheel, ook de wisselende gezangen, werd gezongen door de leerlingen van de school.

ALGEMENE VORMING

Na de heer Ponsioen was ik de tweede mannelijke leerkracht. In juni heb ik eerst de klas van Ponsioen overgenomen, daarna kreeg ik de lessen in de nieuwe eerste klassen. Nu dus ruim vijftig jaar geleden. Wij verzorgden alle algemeen vormende vakken, vakleerkrachten waren er nog niet. Dus taal en rekenen, maar ook muziek en gym. De meisjes werkten aan opdrachten, die werden gemaakt in een map. Zij konden die versieren met tekeningen naar eigen inzicht.

'IF I WERE A RICHMAN...'

Eens in de week kregen ze godsdienstles van pastoor Visser. Heel vaak kreeg ik 's morgens te horen, dat hij door een rouw- of trouwdienst verhinderd was. Dan gaf je dus ook die les zelf. Ik ben niet erg muzikaal dus daar hebben ze bij mij niet veel van geleerd. Wel werd er naar hartenlust gezongen. Ik herinner me liedjes als 'Old MacDonald had a farm' en 'If I were a rich man'. De lessen begonnen en eindigden met een gebed. De school werd ook door niet-katholieke leerlingen bezocht, die hoefden natuurlijk niet mee te bidden. Als we een kerkdienst onder schooltijd hadden, gingen ook deze leerlingen mee naar de kerk.

BLIND VIOLISTJE

Tussen de middag bleven de kinderen die ver van school woonden over. Ook daar zorgden wij voor. Het broodje werd in de klas gegeten, er was nog geen overblijfskaal of een aula. Voor de meesters werd in de keuken een warme maaltijd klaargeemaakt. Voor zover ik me kan herinneren was dit altijd heel smakelijk. Ook werd er voorgelezen. Ik herinner me dat de meisjes genoten van een verhaal over een blinde jongen, een virtuoos op zijn viool. Geen idee of iemand het zich nog herinnert; wie kent de titel van het boek?

TREFBAL FAVORIET

De gymlessen werden gegeven in de oude gymzaal van de gemeente aan de Dorpsstraat, naast de winkel van mevrouw Blokker. De accommodatie was niet al te modern. Een kleedlokaal zonder douches, als de les om was, trokken ze zonder zich

opgefrist te hebben, zo weer de kleren aan en gingen terug naar school. Als er iemand jarig was, mocht men kiezen. Heel vaak werd er dan 'apenspel' gespeeld. Trefbal was heel favoriet. Met heel veel enthousiasme werd er dan zo hard mogelijk op elkaar gegooid. Bij het turnen waren er meisjes die op de gymvereniging Sportief zaten waardoor ze uiteraard heel veel oefeningen uitstekend beheersten. Vaak stond de meester er dan maar bij en hoopte dat er geen ongelukken zouden gebeuren. In de winter werden de gymlessen vaak schaatslessen. Op de sloot naast de school werden dan de schaatsen ondergebonden. Of we maakten een wandeling door de besneeuwde landerijen naast de school. Geweldige sneeuwbal gevechten speelden zich dan af. Het was natuurlijk prachtig als je de meester kon raken.

MET DE BUS VAN BEENTJES EN DE BRUYN

Ieder jaar gingen we op schoolreis. Naar de Efteling, Doorwerth (golfslagbad), het Hubertusslot op de Hoge Veluwe, de Posbank, en aan het eind met zijn allen naar de speeltuin. Dan waren deze grote meiden weer als kinderen; iedereen vond het prachtig. Ten slotte nog een traktatie en dan weer met de bussen van 'Beentjes en de Bruyn', terug naar Wormer - met dank aan de grote organisator, zuster Henrica.

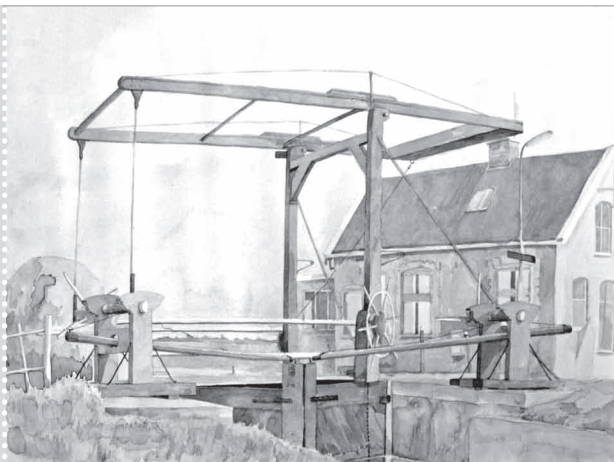
Ook niet te vergeten de jaarlijkse modeshow. Zelfgemaakte kledingstukken werden getoond, of door de leerlingen zelf, of door kinderen uit het dorp waarvoor de kleding gemaakt was. Zo'n avond werd eerst nog in de school gehouden, maar later in het verenigingsgebouw, want de animo om het mee te maken was groot. Tot besluit de diploma-avonden: een groot moment voor de gediplomeerden die in het zonnetje gezet werden, en verschrikkelijk blij dat ze aan het eind van hun schoolperiode waren. ■

*Linksboven en rechts: Schoolreisje met de bus van Beentjes en de Bruyn in 1963.
Linksonder: Muzikaal optreden in het verenigingsgebouw.*

De Poelsluis, prachtig in de verf door Jos Blokker

De aquarel van de Poelsluis is gemaakt door Co van Assema in het voorjaar van 1981. Co werkte toen veel langs de Zaan. Hij vertelde ons nog over zijn vader die in 1965 of '66 met zijn motorsloop de sluisdeur ontzette. Meer werk van de kunstenaar op: www.covanassema.nl.

Schenkeningen

- Twee schoolschriften met liedjes uit 1946-'47 geschonken door mevrouw Gradie Korver-Daenen.
- Een envelop met krantenknipsels en een aflevering van De Mastworp van 1979 met daarin een verhaal en een tekening van Joop Sinkeldam geschonken door Seiny Klopper.
- Een mapje met krantenknipsels over Wormer en Jisp geschonken door de heer Huisman, lid van de Historische Vereniging Wormerveer.
- Enige benzine bonnen uit de vorige crisis en een oud treinkaartje geschonken door mevrouw Van 't Kaar.
- Digitale kopieën van enige tekeningen, aquarellen en schilderijen gestuurd door Co van Assema.
- Digitale kopie van een kaart en een briefje m.b.t. de overdracht in 1965 van het eilandje 'Engeland' van de erven W. Klopper gestuurd door Mary D. Sanstra-Veenis uit Heiloo.
- Vier kartonnen passe-partouts met elk vijf munten ter gelegenheid van Wormer 700 jaar tol vrij geschonken door mevrouw Wally Meijer.
- Bundel verhalen van Bram Kemp. We zullen hieruit regelmatig publiceren.

Geschonken spullen zullen wij goed bewaren, beheren en eventueel gebruiken. Heel hartelijk dank voor uw giften. ■

Voorjaarsbijeenkomst met Algemene Ledenvergadering (ALV)

Datum: 19 april 2012

Locatie: De Stoomhal, Pakhuisplein 44 in Wormer

Aanvang: 20.00 uur

Zaal open: 19.30 uur

Programma

20:00 uur: Opening van de avond door de voorzitter

20:10 uur: Algemene Ledenvergadering:

Opening

- Verslag 6e Algemene ledenvergadering 14 april 2011.
- Aftreden en aantreden bestuursleden volgens rooster:
 - Jan Blokker zal volgens rooster aftreden als voorzitter maar stelt zich herkiesbaar voor een nieuwe periode.
 - Benoeming Mic Hamers als bestuurslid en secretaris.
- Jaarcijfers 2011 en begroting 2012.
- Verslag kascommissie 2011; decharge penningmeester.
- Benoeming kascommissie 2012-2013.

20.30 uur: Pauze

- Gelegenheid tot uitwisselen van gedachten over het beleidsplan dat na de pauze op de agenda staat.

21:00 uur: Beleidsplan

- Bespreken concept beleidsplan.

21.30 uur: Historische film.

22.00 uur: Afsluiting van de avond door de voorzitter.

Verslag 6e Algemene Ledenvergadering op donderdag 14 april 2011

Aanwezig: Jan Blokker, Jos Blokker, Trees Korver, Frank Tjeertes, Corrie de Wit (notulist)

Afwezig: Nico Koelemeijer (met afbericht)

1. Opening

Welkom aan de aanwezigen

- Ingelast agendapunt: aanpassing huishoudelijk reglement.
- Wie helpt bij het opsporen van gegevens t.b.v. Monumentendag, thema 'Herbestemming'.
- Bezorgers gevraagd voor *Torenklanken*.
- Activiteiten in 2010: 4 bestuursvergaderingen in het kantoor van Huurders voor Huurders, Monumentendag, Genootschapsdag.
- We hebben nu 602 leden, waarbij er 4 afgelopen jaar zijn overleden.
- De Jaarboeken 2007 en 2010 zijn nog verkrijgbaar bij boekhandel Pasman, evenals de catalogi van de monumentendagen.
- De aangekondigde verhoging van de contributie blijkt niet nodig te zijn.

2. Verslag 5e Ledenvergadering 25 maart 2010

Wordt goedgekeurd.

3. Aftredend

Secretaris Trees Korver is aftredend en stelt zich niet herkiesbaar. Jan bedankt haar voor de het vele werk en overhandigt haar een bos bloemen. Totdat er een nieuwe secretaris is gevonden neemt de penningmeester (Jos Blokker) deze taak waar.

4. Jaarcijfers

Penningmeester licht de jaarcijfers toe en beantwoordt de vragen. De boeken zijn gecontroleerd door de kascommissie en aan de penningmeester wordt decharge verleend.

5. Kascommissie

Bestaat uit: Joke Koelemeijer en Cees Gravesteyn. Joke treedt af, Rie Koelemeijer komt in de commissie en als nieuwe reserve meldt zich Dirk Kuijper.

6. Aanpassing huishoudelijk reglement

Mensen die na de Genootschapsdag lid werden kregen het Jaarboek voor 5 euro meer (was nog altijd goedkoper dan in de boekhandel). Na de Genootschapsdag vinden geen activiteiten plaats. Voorstel om mensen lid te laten worden per 1 januari van het volgend jaar; bij inschrijving op de Genootschapsdag zelf kunnen we eventueel een korting op het Jaarboek geven. De vergadering gaat akkoord met dit voorstel.

7. Rondvraag

- I.v.m. een eigen ruimte voor de vereniging: de (bijna) leegstaande Vermaning van Wormer.
- Wij denken meer aan een ruimte, die ook door anderen gebruikt wordt.
- Compliment voor de naamkaarten op de bestuurstafel.
- Verslag van de secretaris wordt gemist. Dit staat achter in het Jaarboek.

8. Sluiting

Wormer 21 april 2011 - Corrie de Wit, notulist

Concept Beleidsplan 2012-2017

Het Historisch Genootschap Wormer is in 2005 opgericht omdat we geïnteresseerd zijn in de geschiedenis van ons dorp en we de kennis hierover met anderen willen delen. In 2012 heeft het genootschap ruim 600 leden die erg graag van alles willen weten en zien.

Het bestuur bestaat uit vijf leden, die proberen de vereniging op een goede wijze te leiden. Vanuit de leden komen regelmatig ideeën en voorstellen om bepaalde onderzoeken te doen of activiteiten te organiseren. De gemiddelde leeftijd van de leden is hoog. Het aantal leden dat archiefonderzoek kan doen is beperkt. Daarom kan niet alles aangepakt worden en moeten er keuzes gemaakt worden.

Het bestuur heeft daarom behoefte om afspraken te maken over wat we wel en wat we (nog) niet doen. Vandaar dit beleidsplan.

De onderstaande tien punten zijn onze leidraad.

ALGEMENE LEDENVERGADERING (ALV)

In april of mei organiseren we de Algemene Ledenvergadering. Dat is een korte vergadering waarin we besluiten nemen over zaken die de vereniging aangaan, zoals de

financiële stand van zaken in het afgelopen jaar (de jaarrekening), de begroting voor het komende jaar, de verkiezing van bestuursleden enzovoort.

Vergaderen is niet onze hobby, daarom houden we dat zo beknopt mogelijk en hebben we aansluitend een lezing of een film. Het bestuur zal zijn uiterste best doen om zo'n vervolg van de ALV te organiseren, maar daarvoor zullen we ook de hulp van anderen nodig hebben. Het zou jammer zijn als we tijdens de ALV-avond alleen maar vergaderen.

MONUMENTENWEEKEND

Tijdens Monumentenweekend in september hebben we de afgelopen jaren steeds een tentoonstelling ingericht. Bezoekers hebben telkens weer laten weten dat deze tentoonstellingen zeer in de smaak vallen. De voorbereiding (keuze van het onderwerp, archiefonderzoek, de selectie van foto's en het maken van het tentoonstellingsboekje) werd steeds gedaan door één man: Jan Blokker. Dat kan zo niet langer. Het bestuur gaat op zoek naar een paar mensen die Jan bij de voorbereiding kunnen helpen. Dat noemen we dan de 'Werkgroep Monumentenweekend'. Het inrichten van de tentoonstelling zelf is geen probleem, daar hebben we inmiddels routine in.

JAARBOEK

Vanaf de oprichting hebben we ieder jaar een jaarboek uitgegeven. We blijven dat doen! De redactie bestaat uit drie enthousiaste leden die er beslist mee door willen gaan. We hopen ieder jaar voldoende mensen te kunnen vinden om archiefonderzoek te doen en daarover een gedegen artikel te schrijven. Het jaarboek zal een historisch verantwoorde uitgave blijven.

GENOOTSCHAPSDAG

Begin november hebben we een genootschapsdag waarop de leden hun jaarboek komen ophalen. Op deze dag is er een tentoonstelling waarop met grote foto's de onderwerpen uit het jaarboek worden getoond en kort toegelicht. Het bestuur zal proberen om de dag zo gezellig mogelijk te maken, zodat de leden elkaar kunnen ontmoeten en eens flink bij te praten.

Om te voorkomen dat er veel boeken moeten worden na-bezorgd zal het bestuur de leden blijven oproepen om hun boek op te (laten) halen.

TORENKLANKEN

Vier maal per jaar wordt er, onder verantwoordelijkheid van de secretaris, een mededelingenblad 'Torenklanken' uitgegeven. Naast mededelingen over de vereniging (bijvoorbeeld aankondiging van activiteiten) worden er korte artikelen opgenomen met een vaak luchtige inhoud, zoals herinneringen van leden en kleine archiefvondsten. Teksten dus die niet passen in het wat wetenschappelijker jaarboek.

INVENTARISATIE EN BEHEER VAN ONZE COLLECTIE

Van leden en anderen ontvangen we verschillende spullen, zoals oude foto's, documenten en andere stukken. Dat wordt al een aardige collectie. We willen onze bezittingen inventariseren en op één plaats onderbrengen, zodat ze toegankelijk worden voor belangstellenden en t.b.v. eventuele tentoonstellingen. Het bestuur probeert een werkgroep te vormen van mensen die ervaring hebben in het inventariseren en beheeren van een collectie.

HUISVESTING

We hebben in de Stoomhal een prachtige plek voor onze bijeenkomsten. Maar een vaste ontmoetingsplek en ruimte om onze collectie onder te brengen missen we. We gaan proberen zo'n vaste plek te vinden.

VRAAGBAAK VOOR GEMEENTE EN ANDERE INSTELLINGEN

Het komt regelmatig voor dat het bestuur om advies gevraagd wordt over historische onderwerpen. Met name de gemeente wil soms ons advies. Het bestuur is blij dat onze opgebouwde expertise op waarde wordt geschat en zal zorgvuldig met de informatieverzoeken omgaan.

VERDERE ACTIVITEITEN

Voor verdere activiteiten is voorlopig geen mankracht beschikbaar. Uiteraard zal het bestuur nieuwe initiatieven honoreren zodra die capaciteit er wél is.

BIJEENKOMSTEN BESTUUR

Ten behoeve van een goede voortgang van de afgesproken zaken en teneinde de diverse activiteiten voor te bereiden zal het bestuur (tenminste) vijf maal per jaar bijeenkomen. ■

Winst en Verlies 2011

	BEGROTING 2011	RESULTAAT 2011	BEGROTING 2012
INKOMSTEN			
Contributies	9.000,00	9.525,00	9.750,00
Subsidie	500,00	500,00	500,00
Sponsoring	3.000,00	3.250,00	1.000,00
Donaties	100,00	32,00	100,00
Opbrengst uitgaven	2.000,00	2.942,00	1.500,00
Opbrengst rente	400,00	450,00	400,00
	15.000,00	16.699,00	13.250,00
UITGAVEN			
Jaarboek	9.500,00	7.784,00	8.000,00
Overige publicaties	1.750,00	858,00	1.400,00
Verenigingsblad	950,00	589,00	750,00
Vergaderkosten	200,00	317,00	200,00
Evenementen	1.250,00	639,00	900,00
Contributies e.d.	100,00	45,00	100,00
Kantoorbenodigdheden	0,00	59,00	100,00
Portikosten	400,00	299,00	400,00
Publiciteit-Ledenwerving	250,00	0,00	250,00
Bankkosten	350,00	220,00	250,00
Algemene kosten	250,00	915,00	900,00
	15.000,00	11.725,00	13.250,00
EXPLOITATIERESULTAAT		4.974,00	

Balans per 31 december 2011

ACTIVA		PASSIVA	
Inventaris	2,00	Verenigingsvermogen	
Debiteuren	1.200,00	1-1-2010	2.000,00
		Resultaat 2011	4.974,00
		Voorziening jaarboeken	11.037,00
Betaalrekening Rabobank	3.480,00	Voorziening inventaris	5.288,00
Renterekening Rabobank	20.481,00	Voorziening huisvesting	5.000,00
Kas	0,00		
Te ontvangen rente	450,00	Nog te betalen kosten	45,00
Voorraad publicaties	2.851,00	Vooruitbetaalde contributies	120,00
	28.464,00		28.464,00

Steek uw historisch licht op in de Bieb

Heeft u een brandende vraag, wilt u meer weten of iets met ons delen over de geschiedenis van Wormer? Kom dan naar het inloopspreekuur van ons Historisch Genootschap Wormer. Op zaterdag 14 april, 12 mei en 9 juni kunt u terecht van 14:00 tot 16:00 uur in de Bieb aan de Mercuriusweg in Wormer.

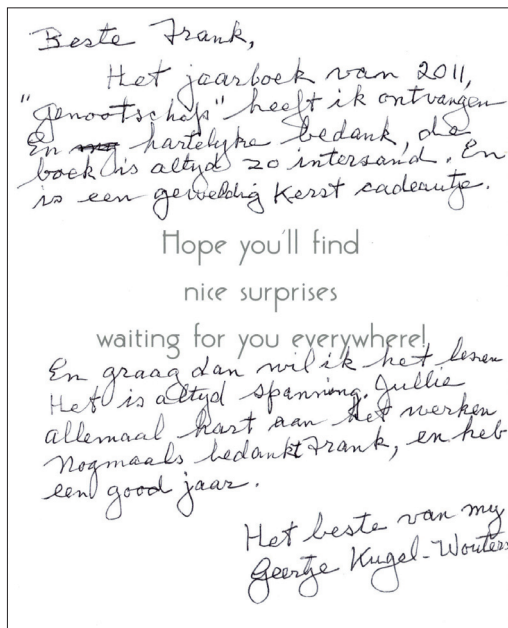
Contributie 2012 door Jos Blokker

In het eerste kwartaal zijn alle contributies voor 2012 weer geïncasseerd. De leden die de contributie niet door middel van automatische incasso betalen, hebben nog niet allemaal aan hun verplichting voldaan. Ik wil deze leden verzoeken om hun contributie vóór 1 mei te voldoen. Het voorkomt veel werk, tijd en kosten voor aanmaningen, telefoontjes en dergelijke. Dank voor uw medewerking. ■

De Zaanstreek in de Tweede Wereldoorlog door Jos Blokker

Pasman Boek en Hobby, onze vaste boekverkoper, organiseert een interactieve presentatie over de Zaanstreek in de Tweede Wereldoorlog. Deze presentatie wordt verzorgd door Peter Roggeveen en Erik Schaap, en wordt gehouden op 15 april in Het Brandtweer, Breestraat 110 in Koog aan de Zaan en op 22 april in de Wormerveerse Vermaning, Zaanweg 57 in Wormerveer. Op beide dagen begint de presentatie om 14:00 uur. De toegang is gratis. ■

Bedankje uit de USA

Geertje Kugel-Wouters stuurde vanuit Amerika dit bedankje voor de ontvangst van het jaarboek.

Ook ontvingen wij van Maarten de Groot een kaartje met dank voor het vele werk dat elk jaar weer in het jaarboek wordt gestopt

Voor de redactie van het jaarboek nog meer reden om met groot enthousiasme aan het *Jaarboek 2012* te werken. ■

Handkarrenonderzoek door Bram Kemp

Op de oproep de vorige *Torenklanken* over handkarrenonderzoek door het Streek- en Handkarrenmuseum in Zuidwolde in kregen we een aantal reacties. Hieronder een bijdrage van Bram Kemp.

'In de Knollendammerstraat was een verhuuradres voor handwagens. Dat was Kuiper, die naast die verhuur ook een petroleumhandel had dat hij met de handkar uitventte. Bovendien boerde hij nog met een paar koeien. Verderop in de straat woonde lede de Vries die ook een petroleumhandel had, die hij per handkar uitventte. Ik weet nog dat sommige handkarren een omegavormige as hadden waarin vroeger de trekhond in een tuig de kar trok.

OORLOGSTIJD

Bij de papierfabriek had men een (zware) handwagen. Deze werd in 1944 ingezet voor het wegbrengen van voedsel dat door de inzet van de heren van Giessen en Jongens in Friesland en Noord-Holland was ingekocht. Drie jongens, Henk de Vries, mijn broer Klaas en ik, brachten de porties groenten, aardappelen, kool en wat er verder beschikbaar was naar bejaarde oud-werknemers en weduwen die niet in staat waren om hun portie op te halen. Dat strekte zich uit van vanuit het dorp tot Jisp, Knollendam, Wormerveer en soms Zaandijk en Koog aan de Zaan. Twee man aan de kruk en één met een touw ervoor. Wij waren 16 jaar oud, het leverde ons soms een paar dubbeltjes op!

SMALLE SPOORBREEDTE

een pakkist van de papierfabriek. Wij konden dus door de geringe spoorbreedte ook op de smalle Kalverringdijk rijden.

Bij westenwind zochten we naar drijvend hout in de Zaan. Dat traject liep van de Grote Braak tot de Julianabrug. Aanvankelijk hadden we de beschikking over een kinderwagenonderstel. Dat was niet ideaal om de buit te vervoeren. Maar we hadden een oom die een handkaronderstel op de kop tikte met een smalle spoorbreedte. Hierop maakte hij een laadbak van

MET HULPMOTOR

Aan de Zandweg had men nog de koude bakkers Ofman, Stam, en Koene die met een broodkar ventten. Bij de Cacaofabriek De Moriaan had men een handwagen met hulpmotor. Er was een bromfiets of stationairmotor aan de poot bevestigd, die met een vertraging een klein wiel aandreef. Hier mee vervoerde ze materialen naar de pakhuizen Schepel, Maas en Waal.

GROENTEN EN ZUIVEL

Groenteboer Wayboer aan de Zandweg, ventte ook met een de handkar zijn waren uit. Aan de Nieuweweg bij de Zaanbrug hadden we nog een groenteboer, Elting, die een handkar had. Vas, de melkboer aan de Knollendammerstraat, ventte ook met een handwagen. Groenteboer Band in dezelfde straat maakte eveneens gebruik van een handkar. De aannemers Kramer en Van der Lingen hadden ook handwagens. Melkboer Kok aan de Nieuweweg had volgens mij geen handkar om zijn waren aan de man te brengen, van bakker Scholtz aan de Nieuweweg weet ik het ook niet.' ■

Restauratie kerkscheepje van de Nieuwe Kerk

In december 2011 is het kerkscheepje van de Nieuwe Kerk (zie Jaarboek 2010), verscheept naar Harlingen voor een grote restauratie. De stichting Behoud Roerend Cultureel Erfgoed Wormer (BRECW) heeft voldoende middelen om de restauratie te laten uitvoeren.

Het ophalen van het scheepje uit de Nieuwe Kerk is met wat ritueel gedaan; hierbij was burgemeester Tange aanwezig en ook een filmploeg om een en ander vast te leggen. Verder is er in de pers de nodige aandacht geweest voor de verscheeping. De restaurateur, Yolan Brantjes, is inmiddels een heel eind op weg. U kunt meer foto's van de activiteiten zien op: www.picasaweb.google.com/brcrew.kerkscheepje. Op zaterdag 12 mei a.s. wordt het gerestaureerde scheepje rond 14.00 uur officieel weer teruggehangen in de Nieuwe Kerk. Meer hierover te zijner tijd in de lokale pers. ■

Harlingen, februari 2012. Het kerkscheepje volledig ontmanteld en geschuurd, klaar voor een nieuwe laag verf door restaurateur Yolan Brantjes.

Agenda 2012

14 april, 12 mei, 9 juni: Inloopspreekuur in de Bieb van

14.00 - 16.00 uur

19 april: Algemene Ledenvergadering - aanvang 20:00 uur.

Zaal open vanaf 19:30 uur.

8 en 9 september: Open Monumentendagen - van 10:00 resp.

11.00 tot 16:00 uur. Het thema voor dit jaar is monumenten en groen.

10 november: Genootschapsdag - van 10:00 tot 16:00 uur.

Uitreiking Jaarboek 2012.

De laatste drie bijeenkomsten zijn in de Stoomhal:

Pakhuisplein 44, Wormer

Colofon

TORENKLANKEN is een kwartaaluitgave

van het Historisch Genootschap Wormer

Een lidmaatschap kost € 15,- per jaar.

Een extra exemplaar van Torenklanken

is te verkrijgen voor € 1,-.

REDACTIE

Jos Blokker, redacteur

Mic Hamers, redacteur

Wietske van Soest: eindredactie en opmaak

Redactieadres: Dorpsstraat 329, 1531 HJ Wormer

E-mail: torenklanken@genootschapwormer.nl ☎ 075-6420699

BESTUUR

Jan Blokker, voorzitter

E-mail: post@genootschapwormer.nl ☎ 075-6423698

Jos Blokker, penningmeester/secretaris a.i.

E-mail: penningmeester@genootschapwormer.nl ☎ 075-6420690

Mic Hamers, beoogd secretaris

E-mail: secretaris@genootschapwormer.nl ☎ 075-6420699

JAARBOEK

Redactie: Frank Tjeertes, Els Mak, René van Maanen

E-mail: jaarboek@genootschapwormer.nl ☎ 06-44435560

HISTORISCH GENOOTSCHAP WORMER

p/a Merckenrif 185, 1531 MP Wormer

Opgericht: 14 december 2005

KvK-nummer: 34242956

Rabobank: 1145.40.179

E-mail: post@genootschapwormer.nl

Website: www.genootschapwormer.nl

<http://wormer.geschiedenisbank-nh.nl>

